

PROGRAM POWSZECHNEJ NAUKI PŁYWANIA

„UMIEM PŁYWAĆ”

I. ZAŁOŻENIA I CELE PROGRAMU

Program powszechnej nauki pływania „Umiem pływać” jest adresowany do uczniów szkół podstawowych z klas I – III w całej Polsce. Zakłada systematyczny i powszechny udział dzieci w pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęciach sportowych z zakresu nauki pływania.

Główne cele programu:

- upowszechnianie aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży,
- nabycie przez dzieci podstawowych umiejętności pływania,
- profilaktyka wad postawy,
- zapobieganie zjawiskom patologii społecznych, poprzez skierowaną do uczniów ofertę uczestnictwa w dodatkowych zajęciach sportowych,
- stworzenie warunków do efektywnego wykorzystania infrastruktury sportowej (pływalnie),
- wyrównywanie szans w dostępie do infrastruktury sportowej poprzez objęcie programem w szczególności uczniów, zamieszkałych w miejscowościach, w których nie ma pływalni,
- edukacja w zakresie bezpiecznego korzystania z akwenów.

Program powszechnej nauki pływania jest propozycją uczestnictwa w dodatkowych zajęciach sportowych dla uczniów, którzy chcą podejmować aktywność fizyczną poza obowiązkowymi zajęciami wychowania fizycznego. Program będzie kierowany do dzieci – uczniów klas I – III szkół podstawowych w całym kraju, bez selekcionowania na mniej lub bardziej sprawnych czy uzdolnionych ruchowo uczniów.

Metodycznie zorganizowane i powszechnie dostępne zajęcia nauki pływania, będą również stanowić atrakcyjną propozycję zagospodarowania wolnego czasu uczniów, w kontekście profilaktyki zapobiegania zjawiskom patologii społecznych.

Upowszechnianie aktywności fizycznej, usportowienie dzieci, popularyzacja sportu, to bardzo istotne i skuteczne elementy procesu edukacji i wychowania młodego pokolenia. W pierwszych latach życia każdego dziecka kształtują się jego cechy psychomotoryczne, a rozpoczęcie szkolnej edukacji jest okresem, w którym procesy te są szczególnie intensywne. Potwierdzają to wyniki badań prezentowane w wielu naukowych publikacjach. Wychowanie fizyczne realizowane w ramach obowiązkowych zajęć szkolnych, nie jest w stanie zaspokoić wszystkich potrzeb ruchowych dzieci i rozwijać w pełni ich różnorodnych sportowych zainteresowań. Jedną z dodatkowych form wzbogacających zakres aktywności i umiejętności ruchowych dzieci są pozalekcyjne i pozaszkolne zajęcia sportowe. Naturalna potrzeba ruchu, a także atrakcyjność sportowej rywalizacji powoduje, że dzieci chętnie uczestniczą w różnych formach zajęć pozalekcyjnych.

Zajęcia sportowe realizowane w ramach programu powszechnej nauki pływania to przede wszystkim nauka podstawowych umiejętności pływania, jak też możliwość rozwijania i podnoszenia sprawności fizycznej. Uczestnictwo w programie wpłynie także na zachęcenie do systematycznego uprawiania sportu oraz prowadzenia zdrowego i aktywnego stylu życia.

Co istotne, pływanie postrzegane jest jako sport najbardziej wszechstronny i bezpieczny, doskonale wpływający na sprawność wszystkich układów anatomicznych człowieka, przyczyniając się do podnoszenia ogólnej wydolności organizmu. Mali pływacy mają lepszą koordynację ruchową, są bardziej sprawni, wykazują się większą odwagą od niepływających rówieśników. Ćwiczenia w wodzie i pływanie to również jeden z najskuteczniejszych sposobów zapobiegania i korygowania wad postawy.

Równie istotna jest kwestia zapobiegania wypadkom. Co roku w Polsce dochodzi do wielu wypadków nad wodą, czego skutkiem są utonięcia. Skutecznym działaniem zapobiegawczym jest

posiadanie umiejętności pływania, a także świadomość zagrożeń, na jakie narażone są osoby korzystające z otwartych akwenów, na co autorzy programu zwracają szczególną uwagę.

II. PODSTAWA PRAWNA

- art. 13³ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. - Dz. U. z 2023, poz. 2151 z późn. zm.);
- art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jedn. - Dz. U. z 2023 r. poz. 1327, z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 18 grudnia 2015 r. w sprawie przekazywania środków z Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów (Dz. U. poz. 2222 z późn. zm.);

III. WNIOSKODAWCY

Środki Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów (FZSdU), zgodnie z przepisami rozporządzenia, przeznacza się na dofinansowanie zajęć sportowych dla uczniów, prowadzonych:

- przez kluby sportowe działające w formie stowarzyszenia,
- inne organizacje pozarządowe, które w ramach swojej statutowej działalności realizują zadania z zakresu upowszechniania kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży, a także organizowanych przez
- jednostki samorządu terytorialnego.

IV. OPIS PROGRAMU

Program powszechnej nauki pływania „Umiem pływać” skierowany do uczniów szkół podstawowych z klas I – III z całego kraju. Zajęcia sportowe powinny być organizowane i prowadzone przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje i uprawnienia, zgodnie z obowiązującym w Polsce porządkiem prawnym, w wymiarze nie mniejszym niż 20 godzin lekcyjnych dla każdego uczestnika z częstotliwością 1-2 razy w tygodniu, w grupach liczących nie więcej niż 15 osób. Przy większej liczbie uczestników, zajęcia mogą być realizowane w kilku grupach jednocześnie, bądź w różnych terminach oddzielnie dla każdej grupy. Dopuszcza się organizację zajęć w okresie wakacji letnich z wykorzystaniem basenów i akwenów odkrytych, z zachowaniem wyżej określonych zasad. Końcowym elementem zajęć, m.in. w celu dokonania oceny osiągniętych efektów, powinien być sprawdzian poziomu opanowania podstawowych umiejętności pływackich, przeprowadzony na podstawie opracowanego przez specjalistów z zakresu metodyki nauczania pływania testu, który stanowi załącznik nr 2 do ogłoszenia konkursowego. Zaleca się również, aby uczestnicy zajęć, w trakcie realizacji nauki pływania, zostali zapoznani z podstawowymi zasadami bezpiecznego przebywania w wodzie i w pobliżu akwenów wodnych.

Zgodnie z przepisami § 6 rozporządzenia udzielenie dofinansowania na realizację zajęć w ramach programu powszechnej nauki pływania „Umiem pływać”, następuje w drodze otwartego konkursu, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia i może być przyznane do wysokości:

- **80% planowanych kosztów realizacji zajęć** – w przypadku zajęć prowadzonych przez kluby sportowe działające w formie stowarzyszenia oraz inne organizacje pozarządowe,
- **50% planowanych kosztów realizacji zajęć** - w przypadku zajęć organizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Ubiegając się o dofinansowanie realizacji zajęć należy uwzględnić w kalkulacji kosztów dwa warianty dofinansowania ze środków FZSdU:

1. Jeżeli realizacja zajęć nie generuje kosztów **transportu lub dojazdu** uczestników na pływalnię, zakładany całkowity wkład Ministerstwa przypadający na jednego uczestnika programu przy realizacji 20 godz. lekcyjnych zajęć, nie może przekroczyć łącznej kwoty **230 zł**, w ramach kosztów bezpośrednich zadania.
2. W przypadku konieczności pokrycia kosztów **transportu lub dojazdu** uczestników zajęć, zakładany całkowity wkład Ministerstwa w realizację zajęć przypadający na jednego uczestnika programu, przy realizacji 20 godz. lekcyjnych zajęć, nie może przekroczyć kwoty **320 zł**, w ramach kosztów bezpośrednich zadania.

Minister Sportu i Turystyki (dalej Minister) zastrzega sobie prawo dokonania ewentualnych zmian lub modyfikacji proponowanego powyżej schematu organizacji i dofinansowania programu ze środków FZSdU. Szczegółowe warunki realizacji, dofinansowania i rozliczania zadania, będą uregulowane w umowach zawartych pomiędzy Ministrem a wyłonionymi, w ramach powyżej opisanej procedury konkursowej, zleceniobiorcami.

V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Podstawowe finansowanie programu powszechnej nauki pływania „Umiem pływać”, będzie zapewnione ze środków Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów. W przypadku realizacji zajęć przez kluby sportowe działające w formie stowarzyszenia oraz inne organizacje pozarządowe, zakłada się możliwość współfinansowania programu ze środków będących w dyspozycji samorządów szczebla wojewódzkiego i lokalnego, a także ze środków własnych i pozyskanych z innych źródeł przez podmioty wnioskujące o dotację na prowadzenie i organizację zajęć. Ważną rolę w realizacji programu mogą spełnić samorządy lokalne, organy prowadzące dla szkół podstawowych, ale również właściciele większości pływalni, wnosząc wkład organizacyjny, finansowy lub rzeczowy, np. w postaci bezpłatnego udostępnienia obiektu lub pokrycia kosztów transportu uczestników zajęć, co istotnie uzupełnia resortowe wsparcie. Należy wyraźnie podkreślić, że nie przewiduje się pobierania jakichkolwiek opłat od uczestniczących w zajęciach uczniów.

VI. KOSZTY REALIZACJI PROGRAMU

Przyznane na podstawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu wniosków, na realizację zajęć sportowych w ramach programu powszechnej nauki pływania „Umiem pływać” środki FZSdU, mogą być przeznaczone w szczególności na:

- pokrycie kosztów transportu / dojazdu uczestników zajęć,
- wynajem pływalni lub zakup biletów wstępu na pływalnię,
- pokrycie kosztów obsługi instruktorskiej i wychowawczej,
- ubezpieczenie uczestników zajęć,
- inne koszty bezpośrednie (do akceptacji Ministra).

Dopuszczalne jest ujęcie w kalkulacji kosztów nieodpłatnego udostępnienia obiektu sportowego (pływalnia) lub transportu/dojazdu uczestników zajęć, jako udział środków własnych lub pokrywanych z innych źródeł, pod warunkiem sporządzenia stosownej umowy użyczenia/udostępnienia dla celów zadania objętego konkursem, z określeniem stawki opłat, na podstawie aktualnie obowiązujących cen ww. usług.

W ramach przyznanej dotacji, ze środków FZSdU można pokryć koszty obsługi zadania w łącznej wysokości nie większej niż 5% sumy kosztów bezpośrednich, z przeznaczeniem na:

- koszty związane z wynajmem lokalu biurowego,
- zakup niezbędnych materiałów biurowych,
- koszty związane z prowadzeniem korespondencji i utrzymaniem łączności,
- opłaty za nośniki energii,
- koszty niezbędnych podróży służbowych, związanych bezpośrednio z realizacją zadania,
- wynagrodzenia osób obsługujących zadanie, np. obsługi księgowej.

VII. TRYB I WARUNKI UBIEGANIA SIĘ O DOFINANSOWANIE

Zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 rozporządzenia, wnioski na dofinansowanie prowadzenia i organizacji zajęć sportowych dla uczniów realizowanych w ramach programu powszechnej nauki pływania „Umiem pływać”, można będzie składać w terminie podanym w ogłoszeniu konkursowym publikowanym na stronie Ministerstwa oraz w BIP, w którym określone zostaną szczegółowe warunki i tryb ubiegania się o dofinansowanie.

VIII. KRYTERIA STOSOWANE PRZY WYBORZE WNIOSKÓW

Wnioski rozpatrywane będą z uwzględnieniem następujących kryteriów:

- spełnienie wymogów formalnych, w tym prawidłowo wypełniony elektronicznie wniosek wraz z niezbędnymi załącznikami oraz dokumentami wskazanymi w rozdziale V pkt 4 ogłoszenia konkursowego;
- znaczenie zadania dla upowszechniania i promowania aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży (w tym ocena powszechności i systematyczności – liczba uczestników oraz liczba planowanych zajęć, zasięgu terytorialnego zadania, dostępności oferty, okresu realizacji);
- stan zasobów kadrowych i rzeczowych mający wpływ na ocenę możliwości realizacyjnych wnioskodawcy;
- doświadczenie wnioskodawcy w zakresie realizacji zadań o podobnym charakterze i zasięgu, przy udziale środków publicznych, w tym rzetelność i terminowość rozliczeń oraz efekty uzyskane w wyniku realizacji podobnych zadań w latach poprzednich (jeśli takie zadania były realizowane);
- ukierunkowanie działań na osiągnięcie zakładanych efektów edukacyjnych i wychowawczych, z uwzględnieniem promocji zdrowia, integracji społecznej, wyrównywania szans poprzez sport oraz przeciwdziałania zachowaniom nieakceptowanym społecznie;
- oszczędność i racjonalność kalkulacji kosztów realizacji zadania oraz udział środków samorządowych;
- udział w realizacji zadania wolontariuszy;
- ocena poprawności przedstawienia wszystkich elementów merytoryczno-finansowych projektu (np. błędy rachunkowe, pisarskie i nieścisłości informacyjne).

Niniejszy Program nie może być realizowany w ramach obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego. Niedopuszczalne jest również dofinansowanie zajęć nauki pływania ze środków przekazanych przez Ministerstwo w ramach realizacji innych projektów/programów (podwójne finansowanie – zajęcia w tych samych terminach dla tych samych grup). Wnioskodawca zobowiązany jest do bieżącej koordynacji prowadzenia „dzienników zajęć” (wypełnianych przez osoby prowadzące zajęcia sportowe), które muszą zawierać listy uczestników wraz z tematyką oraz harmonogramem

prowadzonych zajęć. „Dzienniki zajęć” muszą być dostępne do weryfikacji i kontroli na każdym etapie realizacji Programu (w celu potwierdzenia przeprowadzonych zajęć).

Ponadto wnioskodawca musi przedstawić wraz z rozliczeniem umowy dotacyjnej kopie porozumienia lub umowy z podmiotem udostępniającym obiekty sportowe wykorzystywane przy realizacji zadania.

W trakcie realizacji umowy wnioskodawca zobowiązany jest do zamieszczania na własnej stronie internetowej (jeśli posiada) lub w mediach społecznościowych o największych zasięgach dotarcia (np. Facebook) bieżących informacji związanych z dofinansowanym zadaniem (posty, zdjęcia z realizacji, ekspozycja informacji o dofinansowaniu projektu oraz informacje o rozpoczęciu i zakończeniu naboru).

IX. PROCEDURA OCENY ZŁOŻONYCH WNIOSKÓW

Ocena wniosków pod względem formalnym oraz merytorycznym zostanie dokonana przez Komisję oceniającą, powołaną przez Ministra w terminie wskazanym w ogłoszeniu konkursowym.

Ostatecznego rozstrzygnięcia konkursu dokona Minister, po zapoznaniu się z wynikami prac Komisji oceniającej powołanej do opiniowania wniosków konkursowych. Wyniki konkursu zostaną przedstawione na stronie internetowej Ministerstwa <https://www.gov.pl/web/sport> w zakładce **co robimy/sport/sport powszechny/dofinansowanie zadań z Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów** oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

W przypadku, gdy w ramach ogłoszonego konkursu, nie zostaną rozdysponowane wszystkie środki zaplanowane na realizację programu w danym roku, Minister może ogłosić dodatkowy termin naboru wniosków.

X. UMOWA O DOFINANSOWANIE, REALIZACJA, KONTROLA NAD REALIZACJĄ I ROZLICZENIE ZADANIA

Pozytywnie oceniony wniosek, zaakceptowany przez Komisję oceniającą, zatwierdzony przez Ministra, będzie podstawą do podpisania umowy o dofinansowanie zadania w ramach programu powszechnej nauki pływania „Umiem pływać”. Sposób przekazania dotacji będzie wskazany w umowie. Wnioskodawca zobowiązany jest do realizacji zadania zgodnie z postanowieniami zawartej umowy. Zmiany zakresu rzeczowo-finansowego zadania w trakcie jego realizacji będą dopuszczalne pod warunkiem, że Wnioskodawca uprzednio zawiadomi pisemnie Ministra o okolicznościach uzasadniających proponowane zmiany, a Minister wyrazi na to zgodę. Wnioskodawca zobowiązany będzie także do poddania się kontroli w trakcie realizacji zadania, a także po zakończeniu realizacji oraz do złożenia rozliczenia zgodnie z terminem podanym w umowie. Wnioskodawca zobowiązany będzie do wykorzystania środków przyznanych na realizację zadania, w terminie określonym w umowie.

Nadzór nad realizowanym programem ze strony Ministra będzie sprawował Departament Sportu dla Wszystkich, który dokona również oceny realizacji programu oraz końcowego rozliczenia zawartych umów.

XI. UWAGI KOŃCOWE

Ostateczna interpretacja zapisów niniejszego programu należy do Ministra.